

Beypazarı'ndaki Müzeler Türk Kültürünü Yaşamak İsteyenleri Bekliyor

Kadın girişimci Sema Demir tarafından kurulan Yaşayan Müze, Türk Hamamı Müzesi ve Yaşayan Köy, ziyaretçilerine kaybolmaya yüz tutan gelenekleri deneyimleme fırsatı sunuyor. - 19.01.2020

Beypazarı'nda bulunan Yaşayan Müze, Türk Hamamı Müzesi ve Yaşayan Köy yarıyıl tatilinde ziyaretçilerini bekliyor.

Kadın girişimci Sema Demir tarafından kurulan 3 müze, ziyaretçilerine kaybolmaya yüz tutan gelenekleri deneyimleme, Anadolu'nun farklı coğrafi bölgelerine ait mimari yapı örnekleriyle taş fırın, çamaşırhane, pekmezlik gibi ortak kamusal alanları görme, Türk hamam kültürünün ayrıntılarını öğrenme imkanı sağlıyor.

Yaşayan Müze'de ziyaretçileri, uzun elbisesi, elinde asası ve 13. yüzyıl Anadolu Türkçesiyle bir müze yorumcusu karşılıyor. Müzeye gidenler, Türk kültür ve sanatına ait örnekleri görmenin yanı sıra bunlara ilişkin üretim süreçlerine de katılıyor. Örneğin ziyaretçiler sadece Karagöz oyunu izlemiyor, perdenin arkasına geçip gösteriye katkıda bulunuyor, ayrıca topaç, mangala, üç taş gibi geleneksel oyunları da deneyimliyor.

Dünyada temizlik kültürü denildiğinde ilk akla gelen yerlerden olan hamamları gelecek kuşaklara aktarmayı amaçlayan Türk Hamamı Müzesi'nde, gelin damat hamamı gibi ritüeller canlı tutulurken burada kullanılan ve her biri sanat eseri olan ipek peştamaller, gümüş nalınlar ve taslar da sergileniyor.

Yaşayan Köy diğer adıyla Anadolu Açık Hava Müzesi ise Karadeniz Bölgesi'nin "göz dolma evi", Akdeniz Bölgesi'nin "düğmeli evi" İç Anadolu Bölgesi'nin "Ankara bağ evi" ve geleneksel mesleklerin yer aldığı Anadolu çarşısıyla dikkati çekiyor.

Gezi boyunca her ziyaretçiye eşlik eden geleneksel kıyafetli bir rehberin bulunduğu

müzede, Anadolu'nun farklı yerlerinden getirilen yerel tatların bulunduğu bir mutfak da hizmet veriyor.

Ziyaretçileri 13. yüzyıl Türkçesiyle karşılıyorlar

Sema Demir, müzelere ilişkin AA muhabirine yaptığı açıklamada, öğrencilik yıllarından beri ilgi duyduğu açık müze kavramını memleketi Beypazarı'nda hayata geçirmek için kolları sıvadığını, ilk olarak 2007'de Yaşayan Müze'yi kurduğunu söyledi.

Geleneksel mimariye sahip 20. yüzyılın başlarında inşa edilmiş bir konağı düzenleyerek kaybolmaya yüz tutmuş, gündelik yaşamı anlatan eserleri topladığını anlatan Demir, sözlerini şöyle sürdürdü:

“Burası uygulama merkezli bir müze. Ülkemiz için yeni bir müzecilik türü. Yaşayan Müze'de, geleneksel yöntemlerle bir kumaşın nasıl süslendiğini, süslemede kullanılan motiflerin neler olduğunu, bu motiflerin hangi anlamları taşıdığını öğrenerek çanta gibi bir kumaş ürünü süslemek mümkün.

Beypazarı'nda ve Anadolu'nun çeşitli yerlerinde anlatılan ve bugün hızla kaybettiğimiz masalları müzede yaşıyor, anlatıyoruz. Masal ebemiz var. Geleneğin içinden gelen bir teyzemiz. Gelen ziyaretçilerimize masallar anlatıyor. Ebru sanatının kültür tarihimizdeki yeri ve geleneğin nerede ortaya çıktığından tarihi seyrine, ustalarına kadar tüm bilgileri ziyaretçilerimizle paylaşıyor, onların bu geleneği deneyimlemesine olanak sağlıyoruz.”

Demir, 2012'de atıl durumdaki Rüstem Paşa Hamamı'nı restore ettirip hamam ve temizlik kültürünü konu edinen bir müzeye dönüştürdüklerini vurgulayarak, “Türk kültür tarihinde hamamların çok önemli bir yeri vardır. Yakın bir tarihe kadar haftada, 10 günde bir mutlaka hamama gidilirdi. Hamam anası, natır, tellak, külhancı, külhanbeyi gibi hamam çalışanları, sosyal tipler vardı. Bugün hamamlarda kullanılan malzemeleri, hamam çalışanlarını, kutlamaları yani hamamların etrafında şekillenen zengin kültürü de kaybediyoruz.” diye konuştu.

Sema Demir, Türk Hamam Müzesi ile bu kültürü ve ona ait öğeleri gelecek kuşaklara aktardıklarını kaydetti.

25 bin dönüm üzerine kurulu müze

Demir “Benim için çok büyük bir proje” sözleriyle tanımladığı, 25 dönüm üzerine kurulu Yaşayan Köy, diğer adıyla Anadolu Açık Hava Müzesi için yaklaşık 5 milyon lira harcadıklarını ifade etti.

Projenin Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu ile Ankara Kalkınma Ajansı

tarafından da desteklendiğini ve bundan büyük mutluluk duyduklarını anlatan Demir, Yaşayan Köy'ün kaybolmaya yüz tutmuş geleneksel mimariye sahip yapıların ve onların etrafında şekillenen kültürün üzerine kurulduğunu söyledi.

Demir, farklı bölgelerden geleneksel evlerin sergilendiği açık hava müzesinde ziyaretçilerin ahşap teknelerde hamur yoğurmak, taş fırını yakıp ekşi mayalı ekmek yapmak, erişte kesip, turşu kurmak gibi tecrübeleri de yaşadığını dile getirdi.

Köyü daha da geliştirmek için çalışmalarının sürdüğünü dile getiren Demir, Karadeniz, İç Anadolu ve Akdeniz geleneksel evlerinin yanına Marmara ve Ege bölgesinden örnekler eklemeyi, demir, bakır ve yorgan ustalarını çalıştırmayı hedeflediklerini kaydetti.

Demir, Yaşayan Müze'yi yıllık yaklaşık 120 bin, Türk Hamam Müzesi'ni 30 bin, Yaşayan Köy'ü ise 15 bin kişinin ziyaret ettiğini sözlerine ekledi.

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA